

2021-09-01



2022-04-21

2022-101884-0001

Samrådsredogörelse

Ny 130 kV kraftledning mellan Katrineholm och Speteby i
Katrineholms kommun, Södermanlands län

Projektorganisation:




Vattenfall Eldistribution AB

www.vattenfalleldistribution.se

Telefonväxel: 08-739 50 00

Org.nr: 556417-0800

Projektledare förstudie: 

Tillstånd och rättigheter: 

Samrådsredogörelse


Sweco Sverige AB

Box 340 44

100 26 Stockholm

www.sweco.se

Uppdragsledare: 

Samrådsredogörelse: 

Granskning: 

INNEHÅLL

1	INLEDNING	4
1.1	Genomförda samrådsaktiviteter	4
2	MYNDIGHETER	5
2.1	Länsstyrelse och kommun	5
2.1.1	Länsstyrelsens synpunkter	5
2.1.2	Kommunens synpunkter	6
2.2	Övriga myndigheter	9
3	Enskilda särskilt berörda	10
4	Organisationer, föreningar och verksamhetsutövare	14
5	Allmänhet	15

BILAGOR:

Bilaga 1. Inledande möten med Länsstyrelse och kommuner

Bilaga 2. Inbjudan till skriftligt samråd

Bilaga 3. Samrådsunderlag

Bilaga 4. Länsstyrelsens synpunkter

Bilaga 5. Kommunernas synpunkter

Bilaga 6. Övriga myndigheters synpunkter

Bilaga 7. Synpunkter från enskilt berörda

Bilaga 8. Synpunkter från organisationer, föreningar och verksamhetsutövare

Bilaga 9. Synpunkter från allmänheten

Bilaga 10. Sammanfattning och bemötande av synpunkter från enskilt berörd nr 6

Bilaga 11. Sammanfattning och bemötande av synpunkter från LRF

1 INLEDNING

Vattenfall Eldistribution AB (Sökanden) avser att ansöka om nätkoncession för linje (tillstånd) för en ny 130 kV luftledning mellan Katrineholm och Speteby i Katrineholms kommun, Södermanlands län. Inom ramen för en tillståndsansökan skall ett samråd enligt 6 kap. miljöbalken genomföras, vilket framgår av bestämmelsen i 2 kap. 8 a§ Ellagen. Samrådet är en del av tillståndsprocessen och föregår upprättandet av den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som ska biläggas ansökningshandlingarna. Samrådet har utformats så att processen uppfyller kraven för avgränsningssamråd, i enlighet med 6 kap. 24 § andra stycket miljöbalken.

Föreliggande handling utgör en redogörelse för hur samrådet har genomförts i aktuellt fall samt vilka samrådsparter som har kontaktats. Vidare sammanfattas de yttranden som inkommit under samrådsprocessen samt hur Vattenfall Eldistribution beaktat dessa. Samtliga yttranden som inkommit under samrådsprocessen biläggs även i sin helhet till aktuell skrivelse. I tabell 1 nedan ges en sammanfattning av de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för projektet.

1.1 Genomförda samrådsaktiviteter

I listan i tabell 1 redovisas de samrådsaktiviteter som genomförts inom ramen för föreliggande samrådsprocess. Under samrådetiden har samrådskontakter skett via telefon och e-post där berörda parter har ställt frågor och fått information om projektet. I några fall har enskilda digitala möten hållits efter önskemål från berörda fastighetsägare.

Vid sidan av nedan listade samrådsaktiviteter har Sökanden hållit ett digitalt informationsmöte till vilket berörda fastighetsägare, närboende och övriga enskilda som kan antas vara särskilt berörda inbjöds. Under detta möte, som hölls den 16 mars 2021 via Microsoft Teams, presenterades information gällande projektets utformning, lokalisering, markbehov och miljöpåverkan mm.

Tabell 1 Lista över genomförda samrådsaktiviteter i kronologisk ordning

Datum	Aktivitet	Se bilaga
2020-03-19	Inledande möte med Katrineholm och Flens kommuner	1
2020-04-02	Inledande möte med Länsstyrelsen i Södermanlands län	1
2021-02-18	Skriftligt utskick avgränsningssamråd Katrineholm-Speteby	2
2021-02-18	Publicering av samrådsunderlag Katrineholm-Speteby på Sökandens hemsida.	3
2021-03-01 2021-03-04	Annonsering avgränsningssamråd Katrineholm-Hedenlunda den 1 mars 2020 i Eskilstuna-Kuriren, Katrineholms-Kuriren och Södermanlands Nyheter samt den 4 mars 2020 i Sörmlandsbygden.	2

2 MYNDIGHETER

2.1 Länsstyrelse och kommun

Samrådet med myndigheter inleddes genom informationsmöten med Katrineholm och Flens kommuner den 19 mars 2020 samt med Länsstyrelsen den 2 april 2020 (Bilaga 1). Den 18 februari 2021 skickades inbjudan till skriftligt samråd (Bilaga 2) inklusive samrådsunderlag (Bilaga 3) till Länsstyrelsen i Södermanlands län och Katrineholms kommun.

Samrådsunderlaget beskriver den planerade verksamheten och dess förutsedda miljöpåverkan samt redovisar förslag till innehåll och utformning av miljökonsekvensbeskrivning. Sista svarsdag för samrådssynpunkter var den 26 mars 2021.

2.1.1 Länsstyrelsens synpunkter

Skriftligt yttrande från länsstyrelsen inkom den 23 mars 2021 och redovisas i helhet i Bilaga 4.

Tabell 2 Sammanfattning av inkomna synpunkter från länsstyrelsen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Länsstyrelsens synpunkter	Kommentarer
<p>Länsstyrelsen förordar sträckningsalternativ A, främst eftersom alternativet i högre grad ansluter till befintlig ledningsinfrastruktur.</p> <p>Det framgår inte av underlaget om och var ledningen kommer att avvika i höjd och utformning jämfört med befintliga ledningar. Detta behöver beskrivas i MKB och Länsstyrelsen ser gärna att beskrivningar av intrång i känsligare landskapsavsnitt illustreras med fotomontage.</p> <p>Länsstyrelsen noterar att sökanden har beaktat det krav på arkeologisk utredning som sedan tidigare har ställts av Länsstyrelsen. Länsstyrelsen påminner om att minst hela området som det söks ledningsrätt på ska ingå i utredningen.</p> <p>Länsstyrelsen bedömer att samrådsunderlaget är komplett avseende kända, skyddsvärda naturmiljövärden i den planerade ledningens närområde. Som beskrivs i samrådsunderlaget bör åtgärdens påverkan på dessa värden beskrivas i kommande MKB. Länsstyrelsen ser positivt på att en naturvärdesinventering med tillhörande fågelinventering kommer att genomföras längs den planerade ledningen. Länsstyrelsen delar bedömningen i samrådsunderlaget att åtgärdens påverkan på identifierade naturmiljövärdena behöver beskrivas i kommande MKB.</p>	<p>Noterat</p> <p>Detaljprojektering av ledningen har ännu inte påbörjats, varför stolp-placering och ledningsprofil saknas. Därmed går det inte att exakt avgöra stolparnas höjd. I kommande MKB kommer Sökanden att beskriva landskapsbildspåverkan och så långt möjligt redogöra för avsnitt där ledningens höjd avviker från befintlig ledningshöjd. Sökanden kommer att ha en dialog med Länsstyrelsen för att i samråd identifiera eventuella känsliga landskapsavsnitt där fotomontage kan behövas.</p> <p>Noterat</p>

<p>Länsstyrelsen ser ur naturmiljösynpunkt positivt på att det förordade sträckningsalternativet A i hög grad följer befintlig ledning.</p> <p>Länsstyrelsen noterar att ledningssträckan enligt underlaget korsar en grundvattenförekomst och hänvisar till SGU:s checklista för redogörelse av eventuell påverkan på vattenförekomst. I det här fallet särskilt vad gäller åtgärder inom förekomstens avgränsning, till vilket djup i förhållande till grundvattenytan och risk för spridning till vattnet av eventuella miljögifter beroende på typ av stolpar och metoder. Kommande MKB behöver redogöra för om ledningsdragningen med tillhörande markarbeten riskerar att försämra MKN vatten, eller försvåra möjligheten att nå god ekologisk status.</p> <p>Länsstyrelsens känner inte till några potentiellt förorenade områden i nära anslutning till ledningssträckan, men vill upplysa om att det kan vara aktuellt med provtagning av områden i anslutning till befintliga ställverk. Provtagning bör då omfatta metaller, oljeprodukter och PCB samt, i det fall det förekommit brand på området, PFAS. Markföroreningsaspekter vid en eventuell rivning av del av ledning ML1S6 ska beskrivas i MKB.</p> <p>Förordad sträckning kommer att passera vattendrag och sankmarker varför Länsstyrelsen vill peka på att det kan finnas behov av att analysera eventuell påverkan på stolpar och dess fundament i avseende ras/skred/erosion utifrån ett klimatperspektiv. Länsstyrelsen noterar att underlaget saknar uppgift om anpassning av anläggningen till ett förändrat klimat. Översvämningar med efterföljande erosion är exempelvis en aspekt som kan behöva belysas.</p> <p>Länsstyrelsen upplyser om att berörda flygplatser kan behöva höras i ärendet.</p>	<p>Noterat</p> <p>Noterat. Skadeförebyggande åtgärder och eventuella risker för påverkan på MKN kommer att beskrivas i kommande MKB.</p> <p>Aktuella ledningsåtgärder berör inte stationsområde. Planerade stationsåtgärder omfattas inte av koncessionsärendet utan prövas i särskild ordning. Eventuella raseringsåtgärder på ML1S6 kommer att beskrivas i MKB och inbegripa föroreningsaspekter.</p> <p>Vederbörlig hänsyn till markförhållanden och ev. översvämningrisker kommer att tas i samband med detaljprojektering för att säkerställa ledningens säkerhet. Frågan kommer även att belysas i MKB.</p> <p>Berörda flygplatser har tagit del av samrådet.</p>
--	---

2.1.2 Kommunens synpunkter

Skriftligt yttrande från kommunen inkom den 26 mars 2021 och redovisas i helhet i Bilaga 5.

Tabell 3 Sammanfattning av inkomna synpunkter från kommunen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Kommunens synpunkter	Kommentarer
<p>Katrineholms kommun bedömer alternativ A som det bättre alternativet. Det norra alternativet B med ny sträckning bedöms medföra en större påverkan på landskapsbilden, då</p>	<p>Noterat</p>

nästan hela sträckan behöver nyanläggas i skogsmark och anläggas utanför träd-säkringszonen för järnvägen.

Katrineholms kommun förordar att framtida kapacitetsförbättringar genom planerad nyanläggning av 130 kV kraftledningar sker genom markförläggning där så är möjligt. I samrådsunderlaget framför Vattenfall Eldistribution AB ett flertal skäl varför en markförläggning medför större risker än traditionell trädssäkrad luftledning. Kommunen anser att en mera djupgående och långsiktig bedömning av teknikvalet behöver göras, där hänsyn till miljön, landskapsbild, långsiktig leveranssäkerhet, möjligheten till kapacitetsökning över tid, drift och underhållskostnader ingår. Katrineholms kommun anser också att möjligheten att samförlägga luftledningar även kommande sådana, tas i beaktande i utredningen för att minska behovet av ny mark inom befintligt luftledningsstråk t.ex i anslutning till Kolmossen och Speteby.

Katrineholms kommun är inne i en mycket expansiv fas, där både nya bostäder och verksamhetsområden planeras. En ny detaljplan för industri, logistik på ca 150 ha öster Katrineholm är under framtagande. Ett framtida utvecklingsområde som berör de första 4,5 km av sträckningen finns också. Där det planeras för framtida bostäder och etableringsmark.

En breddning av befintliga ledningsgatan längs med hela den sträckan skulle medföra att en betydande del av möjlig exploateringsbar mark minskar, med en breddning på 25-50 meter + hänsynsavstånd till ledningen vid kommande etableringar medför att ett område på ca 100 meter längs med ledningen ej kan exploateras i framtiden eller ca 450 000 m² vilket också motsvarar ca 45 ha (eller 90 fotbollsplaner). En markförläggning längs med sträckan Lagghult- Höjen de första ca 4,5 km eller om det går att samförlägga ledningar inom befintlig ledningsgata, skulle minska den framtida intrångseffekten betydligt.

Luftledningar bör endast nyanläggas i undantagsfall, och då bör ledningshöjden minimeras. Sambyggnation (flera ledningar i gemensam stolpkonstruktion) eller samlokalisering (parallellgång) av ledningar bör så långt möjligt ske för att minska driftstörningar, underhållskostnader och intrångseffekter i naturmiljön.

Sökanden har i samrådsunderlaget översiktligt beskrivit motiven till det beslut som tagits gällande teknikval i regionnätet; dvs att kabel endast kan förordas på korta sträckor där luftledning inte är möjligt pga. brist på fysiskt utrymme, exempelvis i radiella stadsnät. Detta för att upprätthålla ett säkert, tillförlitligt och effektivt elnät. I kommande MKB kommer sökanden att utveckla motiveringen till varför luftledning är den teknik som förordas i regionnätet. Se även Bilaga 11A för motivering av Sökandens teknikval.

Sökanden har vid inledande samrådsmöte med kommunen (2020-03-19) inte fått ta del av dessa planer, men förutsätter att planarbetet tar hänsyn till planerad och befintliga ledningar. Sökanden beräknar utifrån bifogat underlag sträckan som sammanfaller med tänkt planområde till ca 3,5 km.

Förordad ledningssträckning är samlokaliserad med en befintlig ledning. Exploatering i området måste ske med hänsyn till gällande säkerhetsavstånd och rekommendationer till befintlig ledning. Tillkommande ledning bedöms innebära att skogsgatan breddas ca 25 m i skogsmark, vilket motsvarar ca 9 ha om man utgår ifrån 3,5 km.

Vid nyanläggning av ledningar inom regionnätet förordar ledningsägaren, utom i vissa undantagsfall, luftledning som teknikval. 98.2% av befintligt regionnät är luftledning med trädssäkrade ledningsgator.

Särskild hänsyn ska tas vid utpekade naturområden, så att det samlade intrånget i natur- och kulturmiljön blir så liten som möjligt.

Katrineholms kommun anser att projektet medför betydande miljöpåverkan och en fördjupad MKB bör tas fram. I denna bör särskilt utredas alternativa lägen för intrång som medför särskild påverkan på natur och kulturmiljö, möjlighet att markförlägga de delar som berör miljöer med särskilda värden. Metoder för utförande och hänsynstaganden enligt miljöbalken bör redogöras för.

Att kommunen yttrar sig kring att luftledningarna i regionnätet endast bör nyanläggas vid undantagsfall anser Vattenfall Eldistribution inte tar hänsyn till det systemperspektiv som måste upprätthållas. Vattenfall Eldistribution förordar och utreder ett teknikval i samband med koncessionsansökningarna. Teknikvalet baseras på ett flertal noga avvägda parametrar, och det är slutligen Energimarknadsinspektionen (Ei) som beslutar om Vattenfall Eldistributions förordade teknikval. Se bilaga 11A för vidare resonemang kring teknikval. Sökanden har valt att förorda samlokalisering (parallellgång) med befintlig ledning. Sambyggnation kan endast ske i undantagsfall och på kortare sträckor. För att kunna sambygga ledningarna skulle befintlig ledning behöva tas ur drift en längre tid under byggnationsfasen. Detta skulle innebära omfattande avbrott, vilket är förenat med en alltför hög risk till driftstörningar. En sambyggnation innebär också försvårade underhålls- och felavhjälpande åtgärder under driftskedet.

Hänsynsåtgärder för att minimera påverkan på natur- och kulturmiljöobjekt kommer att beskrivas i MKB.

Om Länsstyrelsen fattar beslut om att verksamheten inte kan antas innebära betydande miljöpåverkan kommer en liten MKB att bifogas koncessionsansökan. Jmf en MKB.

Sökanden anser att en samlokalisering (parallellgång) med befintlig ledning, som i samrätt alternativ, sammantaget innebär ett

2022-04-21

2022-101884-0001

Placeringen och genomförandet har en mycket stor betydelse för möjligheten till framtida utveckling av landsbygden längs med sträckan.

mindre markintrång genom att befintlig infrastruktur följs. Luftledningsutförande är generellt sökandes förordade teknikval för en regionnätledning. Sökandens bedömning är att planerad verksamhet utgör ett obetydligt hinder för landsbygdsutvecklingen i området.

2.2 Övriga myndigheter

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag har även sänts till övriga myndigheter som kan tänkas beröras av verksamheten, se Bilaga 2 och 3.

Inkomna synpunkter från myndigheter framgår av Tabell 4. Kompletta yttranden återfinns i Bilaga 6. Därutöver har följande myndigheter inbjudits till samråd, men inte inkommit med yttrande: Skogsstyrelsen, Riksantikvarieämbetet och MSB.

Tabell 4. Sammanfattning av inkomna synpunkter från kommunen samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Myndighet	Synpunkter	Kommentarer
Försvarsmakten	Försvarsmakten har inget att erinra i rubricerat ärende. Flyghinderdata gällande höjd och placering ska lämnas in till LFV. Avseende hindermarkering hänvisas till Transportstyrelsens föreskrifter.	Noterat. Flyghinderanmälan kommer att göras till LFV för stolpar som överskrider 20 m.
Luftfartsverket	LFV har i egenskap av sakägare för CNS-utrustning inget att erinra mot något av dragningsalternativen för kraftledningen. I vårt remissvar har LFV inte analyserat konsekvenser för flygvägar till och från flygplatser, samt om CNS-utrustning ägd av flygplats kan riskera att bli påverkad. Berörda flygplatser skall därför alltid tillfrågas som sakägare om byggnadsverk över 20 m.	Noterat Sökanden har samrått med berörda flygplatser.
Naturvårdsverket	Naturvårdsverket avstår att yttra sig i rubricerat ärende.	-
SGU	SGU ger generellt i detta samråds-skede för infrastrukturprojekt inte ett	Noterat

	platsspecifikt yttrande, utan hänvisar till SGUs allmänna riktlinjer.	
Trafikverket	Trafikverkets projekt <i>Förbigångsspår Katrineholm</i> innebär i korthet att två förbigångsspår ska byggas öster om Katrineholm C, där ett nytt spår läggs på vardera sida av befintlig järnväg. Järnvägsprojektet befintlig ledning ML1S6. I det fortsatta arbetet med planerade kraftledningar är det angeläget att dialog hålls med Trafikverket för att undvika konflikt mellan de två projekten.	Sökanden har en dialog med Trafikverket i ärendet. Sökandens bedömning är att aktuell verksamhet inte berör Trafikverkets projekt.

3 ENSKILDA SÄRSKILT BERÖRDA

Inbjudan till skriftligt samråd skickades per brev 18 februari 2021 till samtliga lagfarna och taxerade fastighetsägare samt delägare av samfälligheter inom 100 meter från den aktuella ledningssträckningen. Registrerade rättighetsinnehavare på dessa fastigheter har också fått del av utskicket om det inte varit uppenbart att rättigheten inte berörs. Närboende på längre avstånd än 100 m har ingått i samrådsgruppen om planerad ledning, utifrån kartstudier, bedömts bli synlig från bostadshus. Arrendatorer har efterfrågats genom berörda fastighetsägare och därefter inkluderats i samrådet. Sista svarsdag för samrådssynpunkter var den 26 mars 2021.

I tabell 5 sammanfattas inkomna synpunkter. Kompletta yttranden från enskilt berörda finns i Bilaga 7.

Tabell 5. Sammanfattning av inkomna synpunkter samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Skrivelse nr i Bilaga 7	Synpunkter	Kommentarer
1.	Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A. Fastighetsspecifika synpunkter: Fastighetsägaren anser sig oproportionerligt drabbad om luftledning väljs. Ledningen behövs av den vinstdrivande "kunden" och markägarna ska inte belastas genom ett billigare alternativ. Fastighetsägaren kommer med luftledning att drabbas både genom skogsbrukets försämrade	Se Bilaga 11A. Se Bilaga 11A för Sökandes motivering av teknikval.

	<p>avkastning och minskade arrendeavgifter (jordbruk, jakt, golfbanor, friluftslivsfrämjande aktiviteter samt fastighetshyrer). Med markkabel drabbas inte fastighetsägare på samma nivå.</p> <p>Fastighetsägaren har dessutom satt igång ett planuppdrag tillsammans med Katrineholms kommun på stora delar av den tänkta sträckan närmast Katrineholm.</p> <p>Fastighetsägaren anser att markkabel är enda alternativet för att kunna genomföra den kommande detaljplanen effektivt.</p>	<p>Förordad ledningssträckning följer en befintlig ledning vid det tänkta planområdet.</p> <p>Sökanden kommer att föra en dialog med kommunen för samordning av de planerade verksamheterna.</p>
2.	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p> <p>Som markarrendator på fastigheten kommer vi drabbas både av odlingshinder och stora skador på åker och grödor vid byggnation av ledningen. Vi förespråkar markkabel före luftledning, då inga odlingshinder uppstår. Vidare anser vi att ni brister i kontakten med markarrendator då ingen kontaktat oss i frågan.</p>	<p>Se Bilaga 11A.</p> <p>Ersättning för eventuella skador på grödor utgår till arrendator.</p> <p>Det saknas offentliga register över markarrenden i Sverige. Sökanden har därför i samrådsbrevet uppmanat berörd fastighetsägare att vidarebefordra informationen till arrendatorer och andra nyttjanderättshavare på fastigheten. I det aktuella fallet har fastighetsägaren lämnat kontaktuppgifter för berörda arrendatorer till Sökanden. Sökanden har därefter sänt samrådsinbjudan till dessa.</p>
3.	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p>	<p>Se Bilaga 11A.</p>

	<p>Om förslaget med luftburen ledning genomförs blir fastigheten i princip konfiskerad (med de föråldrade ersättningsregler som Sökanden vill använda) på högproduktiv skogsmark. I praktiken blir gatan ännu bredare eftersom farliga kanträd ej tillåts växa till mogen ålder. Värdet på fastigheten blir lägre vid en försäljning som också avspeglar sig vid låneansökan med fastigheten som säkerhet.</p>	<p>Kanträd som avverkas innan mogen ålder ersätts som förtida avverkning, genom att trädets värde räknas upp till avverkningsmogen volym. Detsamma gäller förtida avverkning i skogsgatan. Intrångsersättning utgår för marknadsvärdesminskningen på fastigheten. Därtill tillkommer en ersättning om 25% av den värderade marknadsvärdesminskningen enligt expropriationslagen. Vattenfall Eldistribution kommer att föra dialog med berörd markägare kring markupplåtelsen i samband med detaljprojektering. I detta skede kommer intrångsvärdering att göras av erfarna skogsvärderare. Därefter kommer markägaren att presenteras ett ersättningsförslag.</p>
<p>4.</p>	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p> <p>Fastigheten påverkas av dragningen i en del av vår skog. Vår ståndpunkt är att Sökanden bör gå över till markledning även om det skulle vara dyrare. Ledningen behövs för ett specifikt företag. Om jag behöver mer kraft till mitt företag får jag betala för det. Sverige kommer att behöva bygga ut elnäten mer i framtiden, dags att börja lägga i marken för att få plats med mer elnät.</p>	<p>Se Bilaga 11A.</p> <p>Se Bilaga 11A för Sökandes motivering av teknikval.</p>

5.

Fastighetsägarna har tolkat samrådsunderlaget som att ledningen ska lokaliseras norr om befintlig ledning. Det skulle innebära att ledningen hamnar 50 meter från bostadshus på fastigheten.

Fastighetsägarna beskriver rädsla och oro för hälsoeffekter till följd av höga magnetfält. De beskriver vidare försämrade livsmiljö, inskränkningar i äganderätten och möjligheten att bruka jord och skog som en följd av det planerade projektet.

Fastighetsägarna menar att ingen ersättning utgår för framtida sänkt fastighetsvärde, försämrade brukande och minskat välbefinnande.

Fastighetsägaren förordar utförande med markkabel både för planerad och befintlig ledning och anser att elkunden borde vara med och betala merkostnaden.

Fastighetsägaren meddelar att tillträde till fastigheten, vid sidan av allemansrätten, kräver fastighetsägarens tillåtelse.

Sökanden har inte fattat beslut gällande vilken sida om befintliga ledningar som ny ledning planeras, utredning pågår avseende sidval.

Sökanden har gjort magnetfältsberäkning för ledningen. Inga bostadshus längs sträckningen ligger så till att förhöjda magnetfältsnivåer¹ uppkommer i boendemiljön.

Intrångsersättning utgår för marknadsvärdesminskningen på fastigheten. Därtill tillkommer 25%. Vattenfall Eldistribution kommer att föra dialog med berörd markägare kring markupplåtelsen i samband med detaljprojektering. I detta skede kommer intrångsvärdering att göras av erfarna skogsvärderare. Därefter kommer markägaren att presenteras ett ersättningsförslag.

Sökandens motivering bakom teknikvalet, redovisas i bemötande av LRF:s yttrande, se Bilaga 11A.

Sökanden kommer att be fastighetsägaren om förundersökningsmedgivande för tillträde till berörda fastigheter inför förundersökning.

¹ Enligt Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM-rapport 2012:19) är magnetfältsvärden upp till 0,2 µT att betrakta som normala i svenska bostäder.

6.	Långt yttrande; sammanfattas och bemöts separat, se Bilaga 10.	Se Bilaga 10.
7.	Föredrar att ledningen dras på den norra sidan om den befintliga. Både av hur det ser ut i landskapet och tillgänglighet för vägen och oss som har hus här. Om den skulle dras söder om blir det trångt både för oss och särskilt för en grannfastighet.	Sökanden utreder fortfarande sidval. Beslutet kommer att botten i strävan att minimera påverkan för närboende och på miljön. Den aktuella fastigheten ligger i skogslandskap, över 300 m från befintlig ledning. Tillgängligheten för vägen kommer inte att påverkas.

4 ORGANISATIONER, FÖRENINGAR OCH VERKSAMHETSUTÖVARE

Inbjudan till skriftligt samråd inklusive samrådsunderlag har även sänts till de organisationer, föreningar och verksamhetsutövare som kan tänkas beröras av verksamheten, se Bilaga 1 och 2. I Tabell 6 sammanfattas inkomna yttranden som redovisas i sin helhet i Bilaga 8.

Tabell 6. Sammanfattning av inkomna synpunkter samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Organisation	Synpunkter	Kommentarer
LRF Katrineholm	Långt yttrande; sammanfattas och bemöts separat, se Bilaga 11A.	Se Bilaga 11A.
LRF Södermanland	Långt yttrande; sammanfattas och bemöts separat, se Bilaga 11B.	Se Bilaga 11B.
Skanova	Telia Elskyddsärenden har inga speciella synpunkter avseende 130kV kraftledning Katrineholm-Speteby. Telia önskar att så långt som möjligt behålla befintliga teleanläggningar i nuvarande läge för att undvika olägenheter och kostnader som uppkommer i samband med flyttning. Denna ståndpunkt skall noteras i planhandlingarna. Tvingas Telia vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda fiber- och kopparkablar eller anläggning för att möjliggöra exploatering	Noterat Sökanden kommer inför detaljprojektering att utreda förekomst av tele- och andra ledningsinstallationer. Sökanden kommer att bekosta eventuella åtgärder som skulle kunna krävas på Telias anläggningar i

förutsätter Telia att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

samband med planerad verksamhet.

Även LRF Flen har inkommit med ett yttrande som i stort är i överensstämmelse med övriga två yttranden från LRF. Eftersom aktuell verksamhet inte berör Flens kommun väljer Sökanden att sammanfatta och kommentera yttrandet i samrådsredogörelsen för Hedelunda-Speteby som är det ledningsavsnitt som berör Flen. Yttrandet bifogas dock i Bilaga 8.

Utöver ovanstående har en rad organisationer inbjudits till samrådet. Organisationer, föreningar och verksamhetsutövare som inbjudits till samråd, men som inte inkommit med yttrande framgår av tabell 7 nedan.

Tabell 7. Samrådsparter från vilka yttranden saknas.

Organisationer/föreningar	Verksamhetsutövare
BirdLife Sverige	Eskilstuna flygplats
Katrineholm-Vingåkers Ornitologer	Norrköpings flygplats
Friluftsförbundet Katrineholm	Katrineholms flygklubb
Friluftsförbundet Mälardalen	Stockholm Skavsta Airport
Föreningen Sörmlandsleden	Svenska kraftnät
Jägarnas Riksförbund	Tekniska verken Katrineholm Nät AB
Katrineholms scoutkår	
Naturskyddsföreningen Sörmland	
Scouterna	
Sködinge-Valla-Lerbo hembygdsförening	
Svenska jägareförbundet	
Södermanlands hembygdsförbund	
Södermanlands orienteringsförbund	
Valla Sködinge scoutkår	

5 ALLMÄNHET

Allmänheten har inbjudits till samråd via annons 2021-03-01 i Eskilstuna-Kuriren, Katrineholms-Kuriren och Södermanlands Nyheter samt 2021-03-04 i Södermanlandsbygden, se Bilaga 1. Information om ärendet inklusive samrådsunderlag har även funnits tillgängligt på Vattenfall Eldistributions hemsida www.vattenfalleldistribution.se/samrad sedan den 18 februari 2021.

Flera enskilda särskilt berörda sakägare längs ledningssträckningen Speteby-Hedenlunda har valt att lämna sina yttranden även för aktuell ledningssträckning, Katrineholm-Speteby. Eftersom dessa inte är särskilt berörda i detta ärende redovisas deras synpunkter under rubriken allmänhet, se Tabell 8 och Bilaga 9. I övrigt har inga synpunkter från allmänheten inkommit.

Tabell 8. Sammanfattning av inkomna synpunkter samt Vattenfall Eldistributions bemötande.

Skrivelse nr i Bilaga 9	Synpunkter	Kommentarer
1.	<p>Som berörd fastighetsägare har jag följande åsikter om byggandet av luftledning mellan Katrineholm och Hedenlunda:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Ledningen försvårar brukandet av åkermarken. -Har köpt skogsmark till höga priser under senare år och vill inte minska på den arealen. -Anser att kraftledning förfular landskapet och sänker värdet på min fastighet avsevärt. -Tycker att de ersättningar som erbjuds är alldeles för låga i förhållande till den negativa konsekvensen på fastigheten. -Vill därför inte ha någon ledning på sin mark. 	<p>Fastighetsägaren berörs endast av planerad ledning Speteby-Hedenlunda. Sökanden bemöter därför synpunkterna i samrådsredogörelsen för den ledningssträckningen.</p>
2.	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p> <p>Jag tycker att det blir ett för stort ingrepp på min fastighet och tycker att vår produktion kommer drabbas för hårt. Jag hänvisar till att gräva ner ledningen.</p>	<p>Se bemötande i Bilaga 11A.</p> <p>Fastigheten berörs endast av planerad ledning Speteby-Hedenlunda. Sökanden bemöter därför synpunkterna i samrådsredogörelsen för den ledningssträckningen.</p>
3.	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p> <p>Jag tycker att det blir ett för stort ingrepp på min fastighet och tycker att skogsproduktionen kommer att</p>	<p>Se bemötande i Bilaga 11A.</p> <p>Fastigheten berörs endast av planerad ledning Speteby-Hedenlunda. Sökanden bemöter därför synpunkterna i samråds-</p>

	drabbas för hårt. Jag hänvisar till att gräva ner ledningen.	redogörelsen för den ledningssträckningen.
4.	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p> <p>Jag tycker att det blir ett för stort ingrepp i skogsproduktionen på mina fastigheter och hänvisar till att gräva ner ledningen för att minska ännu mer obrukbar mark.</p>	<p>Se bemötande i Bilaga 11A.</p> <p>Fastigheten berörs endast av planerad ledning Speteby-Hedenlunda. Sökanden bemöter därför synpunkterna i samrådsredogörelsen för den ledningssträckningen.</p>
5.	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p> <p>Befintlig ledning går tvärs över fastigheten och påverkar skogsproduktion, bete och åkermark negativt. Oavsett stolpval medför ledningarna även stora konsekvenser för landskapsbilden.</p> <p>Luftledningsalternativet är i alla avseenden negativt för gården med stort ingrepp som får mycket långsiktiga konsekvenser både ekonomiskt och för miljön. Ett hus finns på marken, ca 150 m från befintlig ledning, som kommer att drabbas oerhört av en till luftledning. Husets marknadsvärde kommer att sjunka avsevärt. Det är inte försvarbart att tänka så kortsiktigt ekonomiskt att ens överväga en luftledning.</p>	<p>Se bemötande i Bilaga 11A.</p> <p>Fastigheten berörs endast av planerad ledning Speteby-Hedenlunda. Sökanden bemöter därför synpunkterna i samrådsredogörelsen för den ledningssträckningen.</p>
6.	<p>Yttrandet är i huvudsak överensstämmande med LRF Katrineholms yttrande, se Bilaga 11A.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter:</p>	<p>Se bemötande i Bilaga 11A.</p> <p>Fastigheten berörs endast av planerad ledning Speteby-Hedenlunda.</p>

	<p>Befintlig ledning går ca 100 m från våra hus och tomter, men döljs relativt väl av skog och växtlighet. Oavsett stolpval kommer landskapsbilden att försämrast. Detta kommer att påverka vår vistelsemiljö och definitivt marknadsvärdet på huset och tomterna. En nedgrävd ledning skulle antagligen inte leda till samma långvariga påverkan och vi kan inte se att det är försvarbart varken ur ett miljömässigt eller långsiktigt ekonomiskt perspektiv att bygga en ny, högre luftledning.</p>	<p>Sökanden bemöter därför synpunkterna i samrådsredogörelsen för den ledningssträckningen.</p>
<p>7.</p>	<p>Eftersom behovet av de nya ledningarna inte är samhällsallmänt, bör de negativa konsekvenserna för de enskilda markägarna minimeras.</p> <p>Fastighetsägaren framför synpunkter gällande bästa möjliga teknik, landskapsbild och fördelar med markkablar som överensstämmer med LRF:s.</p> <p>Fastighetsspecifika synpunkter: Ledningen exponeras i öppen mark i ett småskaligt landskap och får påverkan på natur-, kulturmiljö och landskapsbilden. Flera gamla ekar åkerkanten hamnar inom den nya ledningsgatan och blir i så fall avverkade, vilket skulle vara en stor förlust för landskapsbilden och den biologiska mångfalden i området. Minskning av biologisk mångfald blir också resultatet med den minskning av pollinerande insekter som sker när de utsätts för hög elektromagnetisk strålning.</p>	<p>Sökanden utformar alltid tillståndsansökningar med utgångspunkt att utifrån givna förutsättningar minimera projektets omgivningspåverkan och konsekvenser för berörda. Förutsättningarna i projektet är sådana att luftledning gäller i enlighet med Sökandens principbeslut avseende teknikval.</p> <p>Se bemötande i bilaga 11A.</p> <p>Fastigheten berörs endast av planerad ledning Speteby-Hedenlunda. Sökanden bemöter därför synpunkterna i samrådsredogörelsen för den ledningssträckningen.</p>

Sökanden bör tydligt redovisa vilka magnetfältsnivåer som kraftledningen i utbyggt skick förväntas medföra i våra närliggande bostadshus. Eftersom ledningen går parallellt med andra ledningar är det även viktigt att också redogöra för kumulativa effekter.

Vi oroar oss för en betydande nedsättning av marknadsvärdet på fastigheten. Värdeminskningen blir inte ringa om det blir så att gården kommer att gränsa till en skräpig 65 meter bred slyskog som körs av vart åttonde år och de då sex till åtta meter långa björksly-slanorna lämnas kvar på marken.

Vi förordar att ledningarna flyttas eller grävs ner där de passerar fastigheten. I den mån en ledningsdragning nära oss inte kan undvikas kräver vi en markkabel. Familjen behöver vidare garantier från Sökanden och Ei att det framgent är riskfritt att vistas på fastigheten.